

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 38090-2/ODK-2025

Praha 7. března 2025

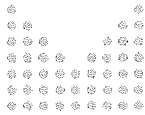
Vážený pan

elektronicky prostřednictvím e-mailu:

Žádost o stanovisko - vyjádření

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra obdržel dne 28. února 2025 Vaši žádost označenou jako „*Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*“, týkající se diskuse na zasedání zastupitelstva města a jejího zaznamenání v zápisu. V podrobnostech uvádíte, cit.: „*Žádám o poskytnutí informací v záležitosti, kdy na veřejném zasedání města je přijat program kde uvedeno, že z jedním bodem je diskuze. Při diskuzi jsem chtěl vysvětlit jistou záležitost a starostka města mě přerušovala s tím, že mám vznést dotaz. **Musí občan na veřejném zasedání v diskuzi předkládat jen dotazy a nemůže se svobodně vyjadřovat i k jiným záležitostem, které se dějí ve městě a občané nejsou s tím co dělá vedení města spokojeni. Dále vedení města si vymyslelo, že přednostní právo vznášet dotazy mají ti občané, kteří se do diskuze přihlásili dopředu elektronicky. Je tento postup v souladu se zákonem o obcích? Dále při provedení zápisu ze zasedání vedení úmyslně v zápise neuvádí skutečnosti, kdy konkrétně mi 2. místostarosta vyhrožoval soudem a však v zápise toto není uvedeno.***“

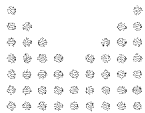
Předně si Ministerstvo vnitra dovoluje uvést, že podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „informační zákon“) *se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.* Dle odborné literatury se pod „dotazy na názory“ nejčastěji řadí žádosti o poskytnutí právních výkladů a stanovisek. V daném případě Vám však Ministerstvo vnitra nad rámec své povinnosti poskytuje následující právně nezávazné stanovisko učiněné v obecné rovině:

1) Podle ustanovení § 16 odst. 2 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) *má občan obce, který dosáhl věku 18 let, právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem.*

Z dikce § 16 odst. 2 písm. c) předně vyplývá, že občanovi obce musí být dána možnost vyjádřit se k věci aktuálně projednávané, tzn. musí ji mít dříve, než je přijato příslušné usnesení, resp. dříve, než je věc definitivně vyřízena (zákon hovoří o „projednávané věci“, a nikoli o „věci projednané“). Krajně problematické pak je, pokud je do programu zasedání zařazen jeden bod určený k vyjadřování občanů souhrnně ke všem navrženým bodům programu před jejich samotným projednáváním (například v rámci schvalování programu či v rámci samostatného bodu v úvodu zasedání – stanoviska občanů k projednávaným věcem) a při dalším projednání jednotlivých bodů již občanovi možnost vyjádřit stanovisko není dána. Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 3. května 2007, č. j. 15 Ca 196/2006-35, takovou možnost odmítl, když dovedl, že občanovi kraje je nutné umožnit vyjádření v rámci každého bodu programu.

Občan musí mít možnost vyjádřit se k věci aktuálně projednávané dříve, než je o daném bodu zastupitelstvem hlasováno (přijato příslušné rozhodnutí, usnesení apod.). Zařazení jediného bodu diskuse, ať již v úvodu či na konci zasedání zastupitelstva naopak evokuje „dojem“, že občané obce mohou diskutovat [realizovat své právo ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 písm. c)] pouze a jen v rámci tohoto bodu (tj. nikoliv v rámci každého bodu programu, jak je dovozováno správní judikaturou). Nicméně zařazení jediného bodu „Diskuse“ na program zasedání města v žádném případě neznamena (nemá znamenat), že by diskuse byla přípustná pouze v rámci uvedeného bodu. Naopak. Občané mají právo vyjadřovat svá stanoviska k projednávaným věcem, a to v rámci každého projednávaného bodu. Jinak řečeno, diskuse je zachována v rámci každého jednotlivého bodu programu, byť jako „Diskuse“ je označen jen jeden bod programu. K naznačené problematice se vyjadřuje též odborná literatura, ze které se podává, cit.: *„Z povinnosti obce umožnit občanovi obce vyjádřit stanovisko k projednávané věci nelze dovodit povinnost zastupitelstva zařazovat do programu zasedání zvláštní bod „diskuze“ ve smyslu části jednání, v němž mohou občané (či jen zastupitelé) vyjadřovat stanoviska k čemukoli a pokládat jakékoli otázky. Takový bod samozřejmě může být z vůle zastupitelstva zařazen a zařazován [v jeho rámci pak mohou občané hovořit v zásadě o čemkoli, co se týká obce, mohou i podávat návrhy či podněty podle § 16 odst. 2 písm. f) a g)]. Zařazení takového bodu však není povinné. Srov. rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2016, č. j. 4 As 153/2016-21 (ústavní stížnost podaná proti tomuto rozhodnutí byla odmítnuta usnesením ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. II. ÚS 3628/16).“* [Potěšil, L., Furek, A., Hejč, D., Chmelík, V., Rigel, F., Škop, J., Zákon o obcích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, str. 96].

K Vámi učiněnému dotazu lze tedy shrnout, že v případě diskuse k jednotlivým bodům programu zasedání zastupitelstva obce (města), se občané mohou vyjadřovat, avšak striktně k věci projednávaného bodu. Pokud je do programu zařazen též samostatný bod „Diskuse“, může být obsah vyjádření tematicky odlišný od konkrétních projednávaných bodů programu, samozřejmě za předpokladu, že se to týká problematiky obce (města). V rámci takového bodu pak občan může hovořit, stejně tak i podávat návrhy či podněty.

2) Konkrétní způsob, jímž má být právo podle ustanovení § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích vykonáno, zákon neupravuje. Konkrétní (například způsob udělování slova, přihlašování do diskuze, pořadí vystupujících, přípustné omezení délky vystoupení každého občana obce k jednotlivému bodu atp.) citovaného práva umožňuje jednací řád zastupitelstva obce (viz ustanovení § 96 zákona o obcích).

Pakliže zastupitelstvo města schválilo přednostní právo vznášet dotazy občany, kteří se do diskuze přihlásili dopředu elektronicky, dotčená skutečnost nemůže způsobovat, že by právo vyjádřit se (byť v jednacím řádem nastaveném časovém limitu) bylo občanu odepřeno, neboť nebyl dopředu elektronicky přihlášen. Jinak řečeno, musí být ponechán prostor pro to, že některý z občanů bude chtít „spontánně“ reagovat na aktuální dění na probíhajícím zasedání zastupitelstva, nikoliv jen bude-li na uvedené dopředu připraven.

3) Podle ustanovení § 95 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), se o průběhu zasedání zastupitelstva obce pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Ustanovení § 95 odst. 2 zákona o obcích pak dále stanoví, že zápis, který je nutno pořádat do 15 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.

Ze shora citovaného ustanovení je patrné, že záznam diskuse k jednotlivým projednávaným bodům na zastupitelstvu obce není zákonným požadavkem. Prostor pro úpravu, do jakých podrobností bude zápis veden, má zastupitelstvo obce především v rámci jednacího řádu zastupitelstva obce (ustanovení § 96 zákona o obcích). **Je tedy pouze a jen na zastupitelstvu obce, zda rozhodne o tom, že průběh diskuse bude zaznamenán doslovně nebo nebude zaznamenán vůbec. Podrobnější záznam diskuse v zápisu tedy může navrhnout pouze některý ze členů zastupitelstva obce (města), a to buď přímo v jednacím řádu, případně ad hoc.**

Námítky proti zápisu ve smyslu ustanovení § 95 odst. 1 zákona o obcích může podat také pouze člen zastupitelstva, nikoli občan či jiná osoba přítomná na inkriminovaném zasedání zastupitelstva. **„Námítky“ osoby přítomné na zasedání zastupitelstva a odlišné od člena zastupitelstva je tudíž nutno považovat za návrh, připomínku či podnět, který v závislosti na svém obsahu bude nutné vyřídit v souladu s § 16 odst. 2 písm. f) nebo g) zákona o obcích.**

Závěrem poznamenáváme, že výše uvedená odpověď není právně závazná, neboť závazný výklad právních předpisů může v konkrétních případech poskytnout pouze věcně a místně příslušný soud.

Ing. Bc. Miroslav Veselý
ředitel odboru

v z. Mgr. Jan Roneš
vedoucí oddělení vzdělávání
a samosprávných agend územních
samosprávných celků

Vyřizuje: Mgr. Tereza Lukešová
tel. č.: 974 816 442
e-mail: posta@mv.gov.cz